

НАРЪДЕН БУДИТЕЛЪ

АБОНАМЕНТЪ:
за година 50 лева.
предплатени на
два пжти.

СЕДМИЧЕНЪ ЦЪРКОВНО-ОБЩЕСТВЕНЪ ВЕСТНИКЪ за ХРИСТИЯНСКА ПРОСВЪТА и ИНФОРМАЦИЯ.

Всички ржкописи и суми да се изпращатъ до редактора свещ. Д. ПОПВАСИЛЕВЪ-ШУМЕНЪ.

ЗА ОБЯВЛЕНИЯ:
се плаща по 1 левъ
на кв. см.

БРОЯ 1 левъ.

Г-ца Хриска Т. Чолакова

Г-нъ Христо Йв. Миленковъ
СГОДЕНИ.

Шуменъ

с. Писарево.

Свещеникъ Константинъ
Попъ Цвѣтковъ

не може да приема на имения си день —
3. VI. 1928 год.

Преславско Църковно Настоятелство.

ОБЯВЛЕНИЕ № 24

Настоятелството на църквата „Св. Св. Ап. Ап. Петръ и Павелъ“ въ гр. Преславъ обявява, че I градска енория, състояща се отъ 350 кжци, е вакантна и дири кандидатъ за нея. Желая-ците да се ржкоположатъ за тая енория да си представятъ документитъ на Шуменския Архиерейски Намѣстникъ въ гр. Шуменъ.

Християнитъ за вършенитъ имъ трѣби си плащатъ по такситъ.

гр. Преславъ, 23. V 1928 год.

Председател на църковното настоятелство:

Свещеникъ Йв. Поповъ

П. Н. в-ъ—София

„ПОЛИТИКА и РЕЛИГИЯ“.

IV.

Отъ казанитъ до тукъ думи се разбира, че всрѣдъ различнитъ слоеве на обществото до сега е билъ въ обращение само фалшификатътъ на *понятието власт* и само затова политическиятъ ни животъ е море отъ неправди, подъ тежестта на които земята се е обърнала на долина на скръбта и сълзитъ.

Пита се тогава: що е властъ?

Ние отговорихме на тоя въпросъ въ единъ отъ миналитъ броеве на вестника, обаче за да се запази логическата връзка на изложението ни, ще направимъ едно кратко изложение на тая глава отъ съчинението на Гр. Петровъ.

— Богъ е висшата правда, а нѣма властъ, която да не е отъ Бога? „А споредъ това не всичко е властъ, което иска да ми-

не за такава. Действителната, истинската властъ е само оная, която е „отъ Бога“, която се държи на божията, т. е. на висша правда. И обратно, което не е „отъ Бога“, което е отъ грубата и зла сила, то не е властъ, а нарушение на властта, хула противъ нея, своеволие, виоглавление, тирания, деспотизъмъ.“

Значи, она, който има властта, вишиятъ принципъ на божията правда не му позволява да се разпорежда съ хората, както му хрумне, или както му диктуватъ личнитъ котерийни интереси.

Властта е чистота, свѣтовенъ разумъ, що внася хармония, разбиране, живуване въ обществата и затова вътрешната природа на властта не е сила на лично разбиране, „усмотрение“, не е произволъ, не е само външна, полицейска, принудителна сила. Не! Тя е сила, преди всичко, духовна, която организира, съгласува, урежда живота на държавата народитъ до такава степенъ, че да даде най-много блага на всички хора. Две хиляди години следъ Аристотеля не току така французинътъ Морели е казалъ: „Максима де бонисъ“ и „Минима де малисъ“, т. е. да се уреди и устрои общественитъ животъ така, че всички, независимо даже отъ своитъ усилия, способности и заслуги, да получатъ колкото се може по вече блага и удобства, а заедно съ това колкото се може по-малко да се излагатъ на лишения, страдания, скърби.

Съ една дума, задача на политиката е възможно по-голъмо благополучие на народа.

А Платонъ, учителътъ на

Везнитъ на съвестта — зло или добро, рози или тръни.

Аристотеля, поставялъ на политиката още по-висока задача: Не благо на населението, а *нравственото свършенство, както на отдѣлнитъ хора, тъй на цѣлия народъ.*

Споредъ него, *държавата* е голѣмо, общо за всички, народно училище, а *политиката* — учителка на населението. Нейнитъ закони, нейниятъ духъ трѣбва да възпитаватъ хората, нравствено да влияятъ. Да имъ служатъ за ржководство и примѣръ на правда, добро, мъжество, героизъмъ, самопожертвуване. Държавата била академия на добродетелта.

Обаче, по учението на Платона, политиката е само више изкуство, изкуство на държавната архитектура. Тя е и виша педагогика. Отъ нея сж длъжни да се интересуватъ безъ изключение всички. Но да ржководятъ политиката само такива хора, които притежаватъ изключителни познания и дарби, хора съ най-виша красота на духа, а не посрѣдствени и ограничени хорица изъ сивата тълпа, нито пъкъ онѣзи, които сж минали презъ разни обикновени и държавни сждилища, известни на обществото като пладнешки хайдути.

Професоръ Д. Дюлгеровъ
въ гр. Търново.

Търновци бѣха приятно изненадани отъ третъ сказки, които г. Професорътъ изнесе предъ многобройна публика въ голѣмия читалищенъ салонъ на 19 и 20 май т. г. Сказчикътъ третира религиозно нравствени въпроси, които вълнуватъ дълбоко човѣшката душа. Езикътъ му бѣ популяренъ, красивъ и картиненъ. Сполучливо привеждани примѣри отъ живота, отъ родната и европейската литература, илюстрираха блѣскаво мисълта му и оставяха неизгладими следи въ душата на голѣмата аудитория. Тонътъ на сказчика бѣ тонъ на артистъ, който умѣ неподражаемо майсторски да предава чувствата и мислитъ си. Плавниятъ говоръ, гиздавитъ книжовенъ, понѣкога високо поетически, езикъ, здравата логика, свѣтлата мисълъ на Професора завладѣваха, приковаваха вниманието, хипнотизираха души. Сказчикътъ имъ рѣдкото щастие три пжти да държи възбудено и напрегнато вниманието на мно-

Илия Краевъ,
бившъ директоръ на Учит.
институтъ.

Речь, произнесена въ Деня на детето —
20 май 1928 год.

ВЪ ШУМЕНЪ.

Уважаеми гражданки и граждани, драги
учещи се,

Поканенъ отъ Комитета по отпразднуване днешния день на детето да кажа нѣколко думи следъ манифестацията, азъ приехъ не безъ колебание предъ мисълта, дали ще смогна набързо да разкрия предъ васъ дълбокия смисълъ, великото предназначение на тоя день, както се чъртаятъ въ моя умъ.

Денътъ на детето е новъ празникъ въ живота на нашия народъ. И той не се създаде случайно. Той има едно висше историческо оправдание, отговаря на една върховна повелителна нужда на живота ни, отъ свѣтлото съзнание на която ще се озари бждещето на нашия народъ. Тая повелителна нужда се разкрива само подъ свѣтлина на преживявания исторически моментъ.

Гражданки и граждани,

Историята ни бележи верига подеми и падения на нашия народъ въ борбитъ, които той отъ вѣкове води, за да запази независимостта си и, обединенъ въ етническитъ си

границы, да си създаде условия за мирно творчество. Тя ни разкрива свѣтли страници на възходъ — години и вѣкове, когато и ние, както казва поетътъ, сме дали нѣщо на свѣта, но — и зловещи страници на страшно падане, на вѣковна робия. И, като фениксъ отъ пепелището си, народътъ ни е намиралъ въ себе си сили да се възроди, да се въздигне и отново да поеме голѣмия си исторически пжтъ.

Всички сме свидетели на последното страшно падане. Подъ неговия знакъ тече историческиятъ ни животъ вече десетъ години — отъ 1918 г., отъ пробива на нашия фронтъ при Добро-поле до днесъ. Съ сврѣхчовѣшки напѣнъ на цѣлокупнитъ си сили народътъ ни презъ шестъ години съ кръвта на 200,000 свои синове, цвѣта на живитъ му поколения, ороси полята и планинитъ на българското племе, де българска пѣсенъ се пѣе и българска потъ ква си чернитъ угари на майката земя, —

ороси ги и съ кървавия знакъ на победата възвести имъ свободата и единението. Но видѣ погребани блѣскавитъ плодове на своитъ усилия и жертви, видѣ се разкъсанъ, поруганъ, обкованъ въ веригитъ на Ньойския договоръ! Каква страшна катастрофа при Добро-поле съ силитъ на народа, набирани презъ вѣкъ и половинъ! Какво варварство въ Ньой, извършено за поругание на голѣмия принципъ за правата на малкитъ народи! Историята ще опредѣли отговорността за тѣхъ. И поколѣнията ще се чудятъ, какъ сж били възможни.

А сега — сега предъ насъ е животътъ, бждещето на народа, задачитъ на днешния и утрешния день, които повелително трѣбва да разрешимъ. Защото трѣбва да живѣемъ и да творимъ. Въ тъмата на нощта, надвесена надъ родната земя, ние трѣбва да си освѣтлимъ пжтя на възможния изходъ отъ това страшно историческо бедствие.

Гражданки и граждани,

Не само ние сме падали и сме се въздигали. Падали сж и сж се въздигали всички народи. И историята неподкупно свидетелствува, че и при подеми и при падане погледитъ на народитъ сж бивали винаги устремявани къмъ подрашавитъ, надеждитъ имъ сж бивали винаги възлагани върху младежта. Тѣй, въ годи-

нитъ на своя възходъ Франция отъ 1789. г. обърна погледа си къмъ младитъ. Преднитъ нейни синове отъ онова време, които всрѣдъ буритъ на една революция сломиха опоритъ на срѣдновековната феодална Франция и зидаха основитъ на днешната демократична Франция, — чъртаеха грандиозни планове за възпитанието на младежта, въ които планове празници като днешния трѣбваше да изиграятъ грамадна роля за въздигане духа на френската младежъ, да израстатъ отъ нея гражданки и граждани, достойни за нова и могща Франция. Историята е записала тамъ усилията въ тази посока на Талейрана, Кондорсе, Лепелете . . . А когато нѣмскитъ земи бидоха погазени отъ Наполеона, когато биде покрусена националната имъ честъ и заплашена независимостта имъ, тогава голѣмиятъ мислител на нѣмската земя, философътъ Фихте, съ пламенни речи посочи на сънародникитъ си пжтя за избавление — да се издигне нѣмската младежъ, залогъ за свободата и разцвѣта на родината му.

Тѣй и у насъ.

Страшенъ епогрозътъ, който доживѣхме, но — не сме се съборени отъ живота. Народътъ е безсмъртенъ. Той ще намѣри сили да надвие съдбата си. И преднитъ синове на нашия народъ по български

инстинктъ и по исторически разумъ посочиха живата сила на възраждането ни — младежта. И първиятъ гражданинъ на държавата ни, Царътъ, рече: „Грижитъ за българското дете сж залогъ за утрешна здрава и благоденстваща България“.

Повикътъ „Спасете децата!“ и вѣрата, че грижитъ за децата сж залогъ за честито бждеще, не сж праздни. Тѣ израсхоха всрѣдъ тежката наша действителностъ. Отъ тая действителностъ се роди и идеята за „деня на детето“, [който за пръвъ пжтъ се учреди миналата година. На тоя день всѣка година, трѣбва преди всичко ние, възрастнитъ — бащи и майки, учители и лѣкари, общественици и държавници — всички трѣбгъ да си изповѣдаме, какво сме и какво сме дали на децата; какво сме сторили преди всичко, за да се родятъ здрави, и съ какви грижи и факти на нашия животъ сме ги обкржили, за да растатъ здрави, правилно и здраво да се развиватъ тѣлото и душата имъ, та да израстнатъ достойни гражданки и граждани, да поематъ и разрешатъ голѣмитъ задачи на нашия животъ. Да, на тоя день всѣка година трѣбва ние, възрастнитъ, да се питаме, дали сме сторили всичко, за да бждатъ здрави бацитъ и майкитъ, защото отъ здрави бащи и майки ще се родятъ и здрави

Спасявайте съседа отъ всяка опасност!

гобройните си интелигентни слушатели по 1½—2 часа. Ръд-ко оратори притежават този чаръ, та да виждатъ своя триумфъ още отъ катедрата. Това се обяснява съ две обстоятелства: темитъ сж отъ дълбокъ жизненъ интересъ и ораторътъ притежава широка ерудиция и завиденъ даръ да говори.

Търновчани, опиянени отъ тѣзи сказки, питатъ, кога пакъ ще дойде Г-нъ Дюлгеровъ въ града ни да говори. „Той освещава, възбужда, облагородява и подтиква душитъ къмъ нравственъ подвигъ, къмъ хубавото, небесното“, казватъ тѣ. Какъ бихме желали да тръгнатъ такива оратори изъ всички кътове на родината ни, за да изиграятъ великата роля на възродители на племето ни, което е тѣй покварено и покрусено.

Прот. Йорд. Стойковъ — Търново

Телефонна будка.

Нѣмскиятъ писателъ Алфредъ Полхаръ ни показва каква роля въ голѣмия градъ играятъ понѣкога уличните телефонни будки. Въ една отъ тѣхъ презъ февруарска студена нощъ бълнувала стара бездомна жена. Тя бълнувала тукъ затуй, че въ телефонната будка главното съвсемъ не е телефонътъ. Главното сж четиритѣ стеници. Тѣсно, но пѣкъ уютно. И срѣдъ окръжаващия шумъ тукъ е тишина. Тѣй или иначе, но въ телефонната будка вие сте на отъждната страна на тъмнотата и студа.

деца; дали сме сторили всичко за да се хранятъ здраво и достатъчно всички деца на народа, да дишатъ чистъ и свежъ въздухъ, да се движатъ на просторъ и свѣтлина, защото само тѣй децата ще се развиятъ физически правилно и здраво; дали сме сторили всичко, за да ги обкржимъ съ примѣри на личенъ, семеенъ и общественъ животъ, достойни за подражание, защото само тѣй ще се развива здраво дѣтето на децата. Трѣбва клетъ да си дадемъ, че непрекъснато ще координираме усилията си, за да вървимъ неуклонно по тоя тѣй повелително начертанъ пѣтъ.

Граждани и граждани, Имамъ факти въ живота ни, които изобличаватъ и застрашаватъ ни. Тези факти са: че имаме да спасимъ децата и Родината.

Азъ ще посоча само нѣкои факти, достатъчни, за да подкрепятъ мисълта ми.

Кой отъ насъ не знае, че има деца гладни, голи и боси; че има деца подхвърлени, изоставени, на произвола на съдбата; че има сираци, останали на пѣтъ; че има други сираци — при живи бащи и майки, изоставени на пагубното влияние на улицата и потайните вертели, които още въ крѣвката имъ възраст убиватъ божественото у децата и ги подготвятъ за престѣпнието и затвора? Нека приведа и мал-

Илюзия на стаичка. И съ тази илюзия сладко приспана, заспапа старата бездомна жена. Присънило ѝ се като че иска да я съединятъ по телефона съ живота, до който никакъ не могатъ да се дотракатъ нейните бедни ръце. Звъни тя на добротата, но тамъ презъ всичкото време е заето. Звъни тя на разума, но тамъ нищо не чуватъ. Звъни тя на богатството, но то хърка въ постелята си. Звъни тя на фирмата „Всички хора сж братя“, но тамъ апаратътъ е съвсемъ разваленъ. Въ края на краищата жената се решила да позвъни на самия Господъ Богъ. Съ него я съединили: на следното утро я намѣрили замръзнала.

Хроника.

Женското бл. дружество „Родолубие“ дължи да изкаже своята голѣма благодарностъ къмъ всички майки и жени, безъ разлика на възра и народностъ, за трагическия приемъ, който оказаха на дошлите комитети, събиращи помощи за пострадали отъ земетреса.

Вашата скромна лепта, отдѣлена отъ залъка на децата Ви, отъ дребните спестявания, говори за Вашето дълбоко и искрено състрадание къмъ пострадали и страдающитѣ още наши братя и сестри.

Вашата помощ е малка да съгради огново разрушенитѣ имъ домове, малка да повърне загубенитѣ материални ценности, но тя ще отиде да стопли покрусенитѣ имъ души и ще имъ възвърне вѣрата въ доброто, което тѣй ясно, тѣй единодушно се прояви отъ цѣлия

ко цифри. „Съзнание“, органъ на българския учителски съюзъ, изнесе резултатитѣ отъ анкетата, извършена отъ Врачанската окръжна училищна инспекция презъ 1926 г. Тѣ сж — страшни: отъ 40,000 ученика крѣгло на 400 училища въ Врачанския учебенъ окръгъ не пиятъ само 9,000 души крѣгло; всички други пиятъ и — което е най-страшно — отъ тѣхъ 5,000 деца се напиватъ още въ първоотдѣление! Какви сж тия бащи и майки, слѣпи ли сж? Но това е отражение на сжщото социално зло всрѣдъ голѣмитѣ. Тѣй, презъ 1919 г., столицата ни София е пропила 120 милиона лева, а на следната година е похарчила за просвѣта 11 милиона! Статистиката ни казва, че имаме крѣгло 5,300 училища, а 23,000 крѣчми; че за пиебългаринътъ прахосва годишно 558 лв., за народна просвѣта харчи 86 лева, а за народно здраве — само 28 лева!

Не е ли това социално безумие? Какви здрави поколения могатъ да се създадатъ при такива условия? Ще се родятъ и растатъ здрави деца ли? О, не! Природата не прощава, тя ни отплаща сжко за всѣко безумие! Разрушенията отъ пиянството прогресивно се предаватъ на поколенията. Професоръ Форелъ дава схематично следната таблица.

Ако бащата е пияница и създава поколение, то —

български народъ и цѣлия свѣтъ.

Събраната сума отъ 35,530 лв. се внесе въ общинския помощенъ комитетъ, за да се изпрати въ Дирекцията за подпомагане на пострадали отъ земетреса № 701 и № 702.

Отъ дружеството.

Мѣстниятъ Комитетъ за „Деня на детето“ сърдечно благодари на г-жа К. Алтпармакова за подаренитѣ отъ нея две телета за печалба на томболата за въ полза на пострадали отъ земетресението деца а така сжщо и на Г-нъ Ил. Краевъ бившъ Директоръ на Учител. Институтъ, за произнесената отъ него по покана на Комитета речъ по случай празника „Деня на детето“, на г. г. Директоритѣ и Ржководителитѣ на Д-во Червенъ кръстъ за указаното отъ тѣхъ съдействие, на Г-цитѣ и учащитѣ се, които сж вземали лично участие въ устроената забава и продажбата на емблеми ленти и др. както и на г. г. Гражданинѣ за дадената отъ тѣхъ лепта при поднасянето имъ лентички и пр. по случай празника.

Отъ волни помощи при продажбата на емблеми, ленти и др. отъ томболата и градинското увеселение по-случай празника на „Деня на детето“, Мѣстниятъ комитетъ е събралъ приблизително около 15,000 лева, която сума сжщиятъ въ едни отъ близкитѣ си заседания ще има да разпрѣдели съгласно нареждането по това отъ върховния Комитетъ.

Теглена е томболата на Комитета за „Деня на детето“. Печели номеръ 458.

Поканва се притежателътъ на тоя номеръ да се яви въ Общинското Управление, за да получи печалбата — две породисти телета.

Получи се въ редакцията **Сбирка стихотворения** отъ Дим. Ив. Загорски — Шуменъ. Пѣснитѣ сж написани съ чувство и се четатъ съ лекота.

Получи се въ редакцията сп. „Нашето дете“ кн. 3, ред. Проф. Д-р Ст. Ватевъ, съ следното съдържание: 1. Преди всичко децата! 2. Душата на детето, отъ Д-ръ Ив. Теодоровъ, 3. Рахитътъ и детската смъртностъ, отъ Д-ръ Ф. Кисовъ, 4. Изъ науката и живота. 5. Изъ книгитѣ и печата. Книжката съдържа подробни сведения за направиеното въ защита на децата въ пострадали отъ земетреса селища. Адресъ: ул. Витошка 59 — София.

Най-новата книга на Д. Бобевски. Неуморимия и плодовитъ нашъ писателъ и поетъ Любомиръ Бобевски ни поднася едно свое крупно произведение, ценно поради времето, което иска и налага подобни творби на четцитѣ ни, чиито души сж разрушени или запустѣли храмовете.

Новиятъ грудъ на Л. Бобевски носи хубавото име „Разпни Его!“ — слова, изказани преди двадесетъ вѣка отъ разсвирѣлата иудейска тѣла предъ преторията на Пилатъ Понтийскъ Тая дива, жестока човѣшка сбирщина съ тия страшни думи: „Разпни Его“, отправени къмъ Пилата, бѣсно крещеще. Тя искаше смъртта — позорна и ужасна, на Оня, който дойде срѣдъ нея да ѝ проповѣдва любовь. Тя бѣше безпощадна и милостъ не познаваше душата ѝ.

Живота на Великия Учителъ е естествено нарисуванъ отъ майсторското перо на автора, който освенъ че познава отлично материята, но още и топли и искрени чувства е вложилъ при разработката ѝ, като я е сгрѣлъ съ любовь силна и величава.

Иисусовитѣ идеали, Иисусовото свѣтло учение, Иисусовитѣ чисти и сърдечни проповѣди се утвърдиха чрезъ мжкитѣ и страданията, които кротко и смирено понесе. Той не обвини никото. Никому не хвърли упрекъ. На никого не каза обидна дума. Неговия погледъ отлъчваше всеопрощения и милостъ. Неговитѣ устни бѣха озарени отъ тиха и сладка усмивка. Когато го бичуваха, когато го гаврѣха съ Неговата святостъ и божественостъ, когато го натовариха съ тежкия дървенъ кръстъ, на който трѣбваше да издѣхна, когато го пригвоздиха — Той не преставаше да се моли въ себе си за своитѣ мжители и палачи. И... малко преди да предаде духъ, вдигна очи къмъ небето и извика: „Отче, прости имъ, защото не знаятъ какво правятъ.“ Тия потресни картини сж възпроизведени съ вещината на истинския художникъ отъ автора на тая книга.

И не само това е извършилъ писателя Любомиръ Бобевски. Въ чудесата Иисусови и въ Неговитѣ дълбокопоучителни притчи той е намѣрилъ съкровищница отъ сюжети, които добросъвестно е използвалъ за благо на всички християни.

„Първиятъ Мженикъ“ е една отъ двадесетъ и едната сценки,

която е намѣрила горещъ приемъ въ страницитѣ на тая книга. Първиятъ мженикъ е архидяконъ Стефанъ, който умрѣ подъ градъ камъни, хвърлени върху му отъ тѣлата насѣсква и направлявана отъ старейтѣ на синагогата — голѣмитѣ и непримирими Иисусови врагове. Архидяконъ Стефанъ загина мженически за Оня, въ Когото повѣрва, следъ Когото трѣгна за Когото проповѣдва до последно издыхание. Той е първия живъ примѣръ, който се последва отъ хиляди, едни отъ които загинаха въ тъмница, други — въ збѣтитѣ на зѣрове, трети — на клада...

И свършва тая книга съ сценката „Савелъ“. А има ли християнинъ, който да не е челъ или слушалъ за тоя страшенъ гонителъ и Христосомраецъ; до гуша бѣ по тѣмъ и слъзи, и сълзи, и нозетѣ му стѣпяха по разкъсани човѣшки трупове. И когато Иисусъ му се яви въ ослѣпителенъ блѣсъкъ на пѣтъ за Дамаскъ, децкаше жетва на хора изтегленни му мечъ, въ него се пробуди за съпалата съвестъ и той съзна всичката тежестъ на грѣховетѣ си. И отъ върлъ гонителъ Христосъ, станъ пръвъ Неговъ ревнителъ и последовател. Той бѣше великия учителъ на Христовитѣ истини — апостолъ Павелъ, който съ огненъ духъ и перо завладѣ душитѣ.

Да говоримъ за отдѣлни сцени повече е излишно. Нека всѣки, който чувствува въ себе си християнина и човѣка, вземе тая книга и сериозно се вдѣлочи въ редоветѣ ѝ, които ще откриятъ предъ погледа му миръ, пѣленъ съ свѣтлина и щастие.

Да препорѣчваме тая книга счтате за излишно, защото хубавото и доброто, красивото и полезното нѣматъ нужда отъ препорѣжка.

Озгенъ Милевъ.

Въ Китай — Япония сж употребила най-съвременни начини за публикации за разпространяване на християнството. Залепятъ се по стѣнитѣ голѣми афиши съ текстове отъ Св. Евангелие. Сжщопоставя по вестници, поща, трепни театри, трамваи и пр.

Единъ богатъ американецъ не печаталъ библии за далечния ориентъ и ги поднасятъ на нищожни цени. Залепилъ навсѣкжде рекламни дори по градскитѣ фойтони, съ следното съдържание: „Сатаната врагъ на душитѣ ни, трепери, когато вижда, че се поднасятъ тѣ ефтини библии. Списанието „La Bonne Revue“ казва, че той си разпродавъ въ най-скоро време библиитѣ и то между най-беднитѣ. И това е било неговата радостъ и награда.“

първото поколение ще страда отъ извращение на нравствеността и алкохолни излишества. Второто поколение — отъ пиянство, маниакални изсжпления и обща парализа още отъ ранно детинство;

третото поколение ще бждатъ ипондрици, меланхолици, самоубийци;

четвъртото — слабоумни идиоти, и тѣ ще свършатъ рода му.

Нека посоча и други, не по-малко страшни факти, които всички знаемъ, за които всички четедемъ, но надъ които малко се замисляме. Само презъ януарий у насъ официално сж отбелязани 79 убийства, 102 наранявания, 38 самоубийства и 13 опита за самоубийство, намѣрени сж били 2 човѣшки трупа и 10 подхвърлени деца, отъ които 7 живи; извършени сж били 60 кражби на пари и ценни вещи, на обща стойностъ крѣгло 950,000 лева.

Тия факти на нашия животъ — да не говоря за много други, които и вие знаете — трогатъ духовната атмосфера въ земята ни. Тѣ не могатъ да окрилятъ духа на подрастващитѣ къмъ висинитѣ на доброто, тѣ сж съблазнь, която може да ги увлѣче въ безднитѣ на провалата. Симптоми има: смъртностъта на децата у насъ и престѣпностъта всрѣдъ тѣхъ отъ година на година се умножаватъ.

Граждани и граждани, Това е страшно! То заплаш-

ва бждещето на земята ни. То ни повелява да поемемъ върховни грижи за децата. Ето — затова се създаде денътъ на детето. Отъ година на година на тоя денъ трѣбва всички ние все по-издълбоко да се проникваме отъ висшето съзнание, че създаването на децата и възпитанието имъ трѣбва, както казва Еленъ Кей, да станатъ централно — обществената ни задача, около която да групираме всичкитѣ си обичаи и закони, всичкитѣ си обществени учреждения; че сж огледъ къмъ тая задача трѣбва да обсъждаме всички други въпроси и да вземаме всички решения.

Това е историческото предназначение на деня на детето: той трѣбва да ни издигне въ висотата на туй съзнание.

И азъ вѣрвамъ, че народътъ ни ще се издигне до туй висше съзнание, защото го виждамъ, че не скръстя ръце, безпомощно примиренъ предъ злополучната съжба на днешното време. Ето, на много мѣста вече доста грижи се полагатъ за децата: откриватъ се трапезарии, уреждатъ се колонии, създаватъ се здравни станции, пансиони за сираци отъ войнитѣ, въздига се домъ на човѣщината и пр. Всичко туй е още — капка въ море наспроти онова, което трѣбва да се направи. Но азъ вѣрвамъ, че отъ година на година тия грижи все повече ще

се разрастватъ. Това е единъ историческа повеля, и народътъ ще я изпълни. Азъ вѣрвамъ, че народътъ ще преживѣе днешния кризисъ и, пречистенъ въ горнилото на страданията, ще се въздигне дотамъ, че да открие децата си достойни да превъзмогнатъ днешната ни съжба и да разрешатъ покрусената, но не погубена задача на нашето племе.

Съ тази вѣра азъ се обръщамъ и къмъ васъ, деца на родната земя, и ви казвамъ: Вие сте цвѣтитѣ на народа, надеждата му; ще минатъ годинитѣ на детинството ви и животътъ ще ви привикне на живо участие и творчество, ще ви връжи голѣмата задача на нашата история.

Гответе се за тая задача пазете и крепете силитѣ си, възмогайте духа си съ духа на огненитѣ скрижали, които великанитѣ на нашия народъ написаха съ крѣвта си въ 1876 год. и ни ги завещаха да обикнемъ земята си, да боримъ свободата ѝ като зеницата на очитѣ си и да вѣрваме въ бждещето на племето си. Внедрте въ глѣбинитѣ на духа си тоя священъ заветъ: бдете надъ всѣка своя мисль надъ всѣко свое дѣло, издигайте се изъ денъ — въ денъ за да издигнете и Родината ни та да привнесе въ свѣтовната съкровищница плодовитѣ на своя гений!